

at hde Præsten, og man saa vilde afløse i Henshold til dette Beløb af Offret, saa kunde jeg forstaae, at de Herrer meente at kunne opnaae Noget ved at faae en Lov, som afløste Offret; thi da var der kun Tale om Afløsning af, hvad der ikke allerede er Offer, men en tvungen Sag; men naar de gjøre gjældende, at Alt, hvad der hdes udover dette mindste Beløb, som Enhver skal erlægge, er en tvungen Sag, er dette ikke rigtigt; thi udover dette mindste Beløb er det ikke en tvungen Sag, men en frivillig Sag, hvad Enhver vil hde Præsten i Offer og Accidentser. Seer man da ikke, at man ved at ville afløse Offer og Accidentser efter det Beløb, som den Paagjældende hidtil har erholdt i Offer og Accidentser, vil gaae et meget stort Skridt hderligere i den Retning, som de ærede Forespørgere med Rette advare imod? Men paa den anden Side vil en Afløsning af Offer og Accidentser paa den Maade, jeg har antydet, hvor en Mand ansættes til det Mindste, han er pligtig til at hde, og udover hvilket alt Yderligere er frivilligt, umuligt kunne tænkes gennemført, det ville de Herrer vistnok kunne vide. Paa den Maade, hvorpaa de tænke sig Afløsningen, ville de Menighedsmedlemmer, som af fuldt Hjerte have sluttet sig til deres Præst, og som ansee ham for en virkelig god Sjælesørger, som de henvende sig til i Alt, hvad der angaaer det Aandelige, og som de derfor med stor Villighed hde rundeligt, naar der er Tale om Offer, paa denne Maade, siger jeg, ville de og de Døriges i Menigheden, naar der var mange af hine, komme til bestandigt at hde et høit Bidrag til Præsten, indtil en ny Lov forandrede dette Forhold, i alt Fald vilde de bidrage til, at der ved Udskrivningen i Communen for en lang Arrække blev paalagt samtlige Offerpligtige i Communen i Skat et saameget større Beløb end det, som de havde været nøbde til tidligere at hde deres Præster, og udover hvilket maastee Flere af dem ikke havde hdet; thi vi maae vente, at det vil blive en Afgiftsag, en Skattesag i Communen, og ikke Noget, der beroer paa det enkelte Menighedsmedlems Beslutning. Man kan omvendt tænke sig en Menighed, der har haat en Præst, som den ikke syntes om. — om

det er med eller uden Grund, gjør Intet til Sagen, men, kort sagt, den har haat Noget imod ham, og derfor have Medlemmerne offeret særdeles knapt og ved alle Leiligheder ikke hdet Mere, end de for deres egen Skyld have troet at maatte hde — og her vil da Afløsningen af Offret blive saaledes, at en følgende Præst vil være daarligt tjent dermed. Jeg kan derfor ikke troe, at de ærede Forespørgere, naar de ville tænke over det nærmere Indhold af en saadan Afløsningslov, da ville trænge stærkt derpaa. Ved den Maade, hvorpaa der offres i Kirken, skal jeg ikke opholde mig meget, thi efter min Mening skal man i dette Forhold, som i ethvert andet, hvor det beroer paa Befolkningen selv, hvorledes den vil have det, lade denne raade, naar det kan stee uden Skade og Fare for Samfundet eller for Andre, men det beroer jo paa enhver Offerpligtig i Menigheden, om han vil bringe Offeret frem for Alteret paa en Offerdag eller gaae til Embedsmandens Huus med det. I de Sogne, hvor man finder det forargeligt at lægge Penge paa Alteret, raader man jo selv for at lade det være; man kan sende Offret op i Præstens eller Skolelærerens Huus og lade være at offre i Kirken, og, om ogsaa Enkelte skulde vedblive at bringe det i Kirken, ville de dog snart ophøre dermed, naar de see, at det kun er Enkelte, som gjøre det. Paa andre Steder derimod, hvor Menighedens Medlemmer finde, at det er en smul Skik, hvor de troe, at Offret faaer en noget anden og høiere Betydning ved at bringes Præsten i Kirken end ved at sendes ham hjem i hans Bolig, er det ikke forargeligt, at de offre paa Alteret; der kan det tvertimod siges at være høitideligt, naar man seer det med saadanne Dine, og hvorfor skulde man saa ikke lade det stee paa en saadan Maade, naar Menigheden selv vil det? Derfor siger jeg: Denne Grund kan jeg ikke lægge den mindste Vægt paa, thi de, der sige, at det er forargeligt, og alligevel gjøre det, tage Forargelsen fra sig selv. Jeg er derfor enig i, hvad den ærede Minister udtalte, at dette Forhold maa guffes afløst snarest muligt, maa guffes at ville bortfalde, derved, at vi lønne Geistligheden paa samme Maade, som Landets